

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Sammanfattande analys	4
1.2 Covid-19 sammanfattning	4
2 Resultaträkning	5
3 Intern kontroll	7
4 Regionalt stöd för samverkan kring socialtjänst och vård	8
4.1 Sammanfattande analys	8
4.2 Covid-19 sammanfattning	8
4.3 Medborgarperspektivet.....	8
4.3.1 Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län	8
4.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan	9
4.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård.....	10
4.4 Verksamhetsperspektivet	10
4.4.1 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling	10
4.4.2 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland	11
4.4.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare	11
4.5 Resursperspektivet	12
4.5.1 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans.....	12
4.6 Resultaträkning.....	13
5 FoU i Sörmland	14
5.1 Sammanfattande analys.....	14
5.2 Covid-19 sammanfattning	14
5.3 Medborgarperspektivet.....	14
5.3.1 Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt	15
5.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan	15
5.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård.....	15
5.4 Verksamhetsperspektivet	15
5.4.1 Region Sörmland har en personcentrerad vård	16
5.4.2 Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård	16
5.4.3 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling	16
5.4.4 Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	17
5.4.5 Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering.....	17
5.4.6 Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion	17
5.4.7 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland	18
5.4.8 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare	18
5.5 Resursperspektivet	18

5.5.1	Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare	18
5.5.2	Region Sörmland har en stark ekonomi i balans.....	18
5.6	Resultaträkning.....	19
6	Vård- och omsorgscollege	20
6.1	Sammanfattande analys.....	20
6.2	Covid-19 sammanfattning	21
6.3	Medborgarperspektivet.....	21
6.4	Verksamhetsperspektivet	22
6.4.1	Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling	22
6.5	Resursperspektivet	22
6.5.1	Region Sörmland har en stark ekonomi i balans.....	23
6.6	Resultaträkning.....	23
7	Hjälpmiddelscentralen	24
7.1	Sammanfattande analys.....	24
7.2	Covid-19 sammanfattning	24
7.3	Medborgarperspektivet.....	25
7.3.1	Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län	25
7.3.2	Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt	26
7.3.3	Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever	27
7.3.4	Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan	28
7.3.5	Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård.....	28
7.4	Verksamhetsperspektivet	28
7.4.1	Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård.....	28
7.4.2	Region Sörmland har en personcentrerad vård	29
7.4.3	Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård	29
7.4.4	Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	29
7.4.5	Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering.....	29
7.4.6	Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion	29
7.4.7	Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland	30
7.4.8	Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare	30
7.5	Resursperspektivet	30
7.5.1	Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare	30
7.5.2	Region Sörmland har en stark ekonomi i balans.....	32
7.6	Resultaträkning.....	34

Bilagor

Bilaga 1: 2021 Uppföljning av intern kontrollplan HMC

Bilaga 2: Uppföljning intern kontrollplan 2021 NSV

1 Inledning

1.1 Sammanfattande analys

Nämndens samtliga verksamheter; Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS), Vård- och omsorgscollege (VOC), Hjälpmedelscentralen (HMC) och Läns gemensamt regionalt stöd (LRS) har påverkats av pandemin och fått ställa om arbete och metoder för att ge stöd och service till verksamheter och invånare. Se respektive verksamhets sammanfattande analys för beskrivningar av aktiviteter, möjligheter och utmaningar som året gett.

Sörmland har genom den Regionala Samverkans- och Stödstrukturen (RSS) representerat i ett antal nationella nätverk som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samordnar. Det har gett möjlighet till erfarenhetsutbyte och möjlighet att lyfta frågor där det behövs för stöd till regionalt och lokalt arbete.

Nämnden har fått information om frågor inom välfärdsområdet under årets nämndsammanträden.

Nämnden har under året fått återkoppling på det uppdrag som Länsstyrgruppen fått att utreda FoUiS framtida uppdrag och finansiering. Vidare har nämnden följt upp pågående arbete med Nära vård, Tillsammans för barnens bästa, egenmonitorering, budgetunderlag 2022, kvartalsrapport och delårsredovisning samt svarat på revisorernas granskning gällande följsamhet till beslutad riktlinje, "Trygg hemgång och effektiv samverkan". Nämnden har tagit del av bokslutsgranskning för 2020 och haft dialog med revisionen.

Nämndens verksamheter visar ett positivt resultat per helår, 22 189 000 kr, som beror på de medel FoUiS balanserar för beslutade pågående och kommande uppdrag samt gemensamma balanserade medel hos LRS för statsbidragen Uppdrag psykisk hälsa. Även HMC har ett överskott som tillskrivs ökad försäljning av inkontinenshjälpmedel och minskade inköp av hjälpmedel då returerna av hjälpmedel ökat.

1.2 Covid-19 sammanfattning

Pandemin har påverkat samtliga av nämndens verksamheter genom att visst utvecklingsarbete har stannat av eller fått minskad utvecklingstakt. Verksamheterna har trots de utmaningar som pandemin fört med sig erbjudit digitala lösningar och ändrade arbetssätt. Samtliga verksamheter har följt Region Sörmlands rutin för SARS-Cov-2 infektion/covid-19 för att minska smittspridningen under pandemin. Se respektive verksamhetsbeskrivning.

2 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Patient- Trafikant o andra avg	8 913	8 900	13	8 900	8 900	0	8 390
Erhållen intern uppdragsers	17 416	3 562	13 854	3 562	3 562	0	17 763
Övriga intäkter	236 797	206 063	30 734	206 063	196 537	-9 526	190 904
Verksamhetens intäkter	263 126	218 525	44 601	218 525	208 999	-9 526	217 056
Personalkostnader	-55 581	-54 245	-1 336	-54 245	-52 119	2 126	-53 163
Köpt verksamhet	-1 986	-2 122	136	-2 122	-2 235	-113	-1 559
Lämnad intern uppdragsers	-699	-686	-13	-686	-699	-13	-675
Lokalkostnader	-10 967	-10 974	7	-10 974	-11 044	-70	-10 570
Övriga kostnader	-137 327	-116 376	-20 951	-116 376	-110 230	6 146	-111 017
Avskrivningar	-33 699	-35 474	1 775	-35 474	-34 024	1 450	-34 739
Verksamhetens kostnader	-240 259	-219 877	-20 382	-219 877	-210 351	9 526	-211 724
Verksamhetens nettokostnader	22 867	-1 352	24 219	-1 352	-1 352	0	5 332
Finansiella intäkter	435	435	0	435	435	0	271
Finansiella kostnader	-483	-483	0	-483	-483	0	-484
Årets resultat	22 819	-1 400	24 219	-1 400	-1 400	0	5 119

		FoU i Sörmland	Hjälpmiddelscentralen	Länsgemensamt reg stöd	Vård- o oms college	Total
Verksamhetens intäkter	Patient- Trafikant o andra avg		8 913			8 913
	Erhållen intern uppdragsers	18 053	211	14 424	500	33 189
	Övriga intäkter	7 542	192 185	37 070		236 797
Verksamhetens intäkter Summa		25 595	201 310	51 494	500	278 899
Verksamhetens kostnader	Personalkostnader	- 11 198	- 41 289	- 2 701	- 393	- 55 581
	Köpt verksamhet		- 1 049	- 891	- 46	- 1 986
	Lämnad intern uppdragsers		- 699	- 15 773		- 16 472
	Lokalkostnader	- 394	- 10 524	- 49		- 10 967
	Övriga kostnader	- 1 997	- 110 823	- 24 480	- 26	- 137 327
	Avskrivningar		- 33 699			- 33 699
Verksamhetens kostnader Summa		- 13 589	- 198 082	- 43 894	- 465	- 256 031
Finansposter			- 48			- 48
Totalsumma		12 006	3 179	7 600	35	22 819

3 Intern kontroll

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård fastställde tillsammans med verksamhetsplanen för 2021, en separat intern kontrollplan för hjälpmedelscentralen och en gemensam internkontrollplan för FoUiS, LRS och VOC. Kontrollområden som följts upp i samband med helårsrapporten för FoUiS, LRS och VOC:

- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter: genomfört, resultat ok
- Medarbetarsamtal: genomfört, resultat ok
- Rätt lön: kontrollerat varje månad
- Bisysslor: genomfört, resultat ok
- Uppföljning av beslut: genomfört stickprov till länsstyrgruppen
- Attestkontroll: fungerande arbetsrutin finns
- Fullständiga fakturor: inga konsulttjänster eller inhyrd personal har förekommit under året

Kontrollområden som följts upp i samband med helårsrapporten för HMC:

- Fördröjning av brukarens vårdprocess/verksamhetens riktlinjer kända för hur dokumentation i journal ska ske, resultat ok
- Att verksamheten inte har koll på när kassationer ökar- brist på lagret, resultat ok
- Missvisande balansräkning pga att inventeringar ej gjorts enligt rutin, resultat ok
- Kvalitetsproblem i hjälpmedel som leder till risker för brukaren, resultat ok
- Att sekretessen i NCS Cross ej följs, resultat ok
- Ökad arbetsbelastning som leder till ökande sjukfrånvaro, resultat ok

4 Regionalt stöd för samverkan kring socialtjänst och vård

4.1 Sammanfattande analys

Länsgemensamt regionalt stöd (LRS) har under året enligt uppdrag gett stöd till länets struktur för samverkan och som en länk mellan nationell, regional och lokal nivå. Länsgemensamt regionalt stöd har följt områdets utveckling och initierat utvecklingsområden till nämnd och länsstyrgrupp samt berett ärenden till nämnden.

LRS har under året medverkat i närvårdsstrukturen via länsstyrgruppen, beredningsgrupp äldre och beredningsgrupp psykiatri och funktionshinder, styrgrupp suicidprevention, styrgrupp Tillsammans för barnens bästa, styrgrupp Nära vård, Rådet för kunskapsstyrning, Lokalt programområde äldres hälsa, Lokalt programområde psykisk hälsa. LRS har även arbetet tillsammans med Region Sörmland för ett övertagande av Vård- och omsorgscollege för en mer neutral placering av verksamheten för ett närmre samarbete mellan tio huvudmän.

Sammanfattningsvis har samtliga grupperingars arbete gynnats av en nära samverkan på grund av pandemin men den har även varit skäl till att delar av utvecklingen tar längre tid.

4.2 Covid-19 sammanfattning

Samverkan med Sörmlands kommuner och Region Sörmland har påverkats av pandemins effekter. Kommunerna har under året rapporterat färre antal smittade och därmed mindre tryck på verksamheterna utifrån covid-19. Region Sörmland har rapporterat minskat antal inläggande patienter men ett högt tryck på verksamhet som eskalerat under årets slut.

Påverkan på verksamheten LRS som har en stödjande funktion beskrivs bäst genom begreppet "perspektivträngsel". Det har varit viktigt att prioritera vilka frågor som varit mest angelägna att lyfta i samverkan för att på så vis minska trycket på verksamheterna. Detta innebär att visst utvecklingsarbete har fått minskad utvecklingstakt men även en ökad takt i samverkan kring god och nära vård.

4.3 Medborgarperspektivet

4.3.1 Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

4.3.1.1 Sörmlänningarna får rätt och säker vård på rätt plats i rätt tid.

I enlighet med överenskommelsen om trygg hemgång efter slutenvård följs det genomsnittliga antalet dagar som patienter ligger kvar på sjukhus, räknat från dagen de är utskrivningsklara och hemgångsklara. Genomsnittligt antal dagar per utskrivningsklara patienter för 2021 visar att samtliga kommuner klarat sig inom gränsen, tre dagar.

**Data ur Prator, Utskrivningsklar dagar
inkl 0 dagar**

UK-dagar 2021										
Månad	Eskilstuna	Flen	Gnesta	Katrineholm	Nyköping	Oxelösund	Strängnäs	Trosa	Vingåker	Snitt/mån
Januari	0,08	1,06	0,37	0,36	0,63	0,72	0,13	0,74	0,16	0,47
Februari	0,05	1,06	0,62	0,39	0,81	0,70	0,17	0,45	0,31	0,50
Mars	0,03	1,20	0,22	0,25	0,67	1,18	0,07	0,22	0,92	0,52
April	0,06	0,86	0,34	0,17	1,01	1,17	0,32	0,06	0,28	0,47
Maj	0,04	0,86	0,51	0,14	0,25	1,69	0,05	0,55	0,2	0,47
Juni	0,09	0,62	0,13	0,16	0,14	1,47	0,12	0,16	0,18	0,34
Juli	0,18	0,75	0,31	0,28	0,15	1,61	0,22	0,65	0,22	0,48
Augusti	0,15	0,90	0,30	0,28	0,47	0,55	0,04	0,43	0,28	0,37
September	0,17	0,76	0,42	0,08	1,21	0,47	0,14	1,69	0,92	0,65
Oktober	0,11	0,91	0,36	0,17	0,71	0,32	0,21	1,29	0,63	0,52
November	0,11	0,66	0,89	0,09	0,72	0,84	0,40	0,45	0,37	0,50
December	0,14	0,62	0,38	0,22	1,11	1,13	0,22	0,57	0,15	0,50
Snitt hela året	0,10	0,86	0,40	0,22	0,66	0,99	0,17	0,61	0,39	0,48

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel kommuner som klarar gränsen för betalningsansvar	100 %	100 %	Regionalt stöd för samverkan kring socialtjänst och vård Samtliga kommuner har klart gränsen för betalningsansvar under 2021.

4.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan

4.3.2.1 Genom samverkan i Närvårdsstrukturen utvecklas en gemensam målbild för barn och unga i Sörmland

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV) har initierat ett arbete för att förbättra

samarbetet mellan skolan, socialtjänsten och hälso- och sjukvården för barnens bästa där en samverkansmodell för gemensamma tidiga insatser ska tas fram och testas.

I närvårdsstrukturen finns en styrgrupp för arbetet med "Tillsammans för barnens bästa i Sörmland" i den ingår divisionschefer, skolchefer, socialchefer, verksamhetschef Regionalt stöd och FOU som en samverkansytta för arbetet. Processledare på FOU har under året med hjälp av närvårdsstrukturen arbetat fram en målbild som godkänts av Länsstyrgruppen. Nämnden har antagit målbilden och de flesta huvudmännen har tagit likalydande beslut.

Under hösten har workshops skett med NSV, utbildningsnämndernas ordförande, skolchefer, beredningsgrupper och Länsstyrgruppen för att komma fram till nästa steg i arbetet och fått en dragningskring relevant forskning på området.

Utifrån dialoger under hösten har styrgruppen tagit beslut att arbeta vidare med delar av den så kallade skottlandsmodellen; trygghetsperson, skolan som arena, tidig upptäckt och familjecentral från 0–18 år. Vidare förs resonemang kring att koppla arbetet med en länsgemensam samverkansmodell för unga vuxna 18–25 år.

4.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård

4.3.3.1 Genom samverkan i närvårdsstrukturen utvecklas en gemensam målbild för en god och nära hälsa i Sörmland

LRS arbetar utifrån nämndens beslut om inriktningen för utvecklingen av gemensam målbild för nära vård i Sörmlands kommuner och Region Sörmland. Länsstyrgruppen har en styrgrupp för arbetet med nära vård och två projektledare har anställts på FOU som stöd i arbetet att ta fram en målbild och att implementera den. Arbetet har taktat vidare enligt plan och projektledarna har varit i kontakt med samtliga grupperingar i närvårdsstrukturen samt med invånare i länet.

Samtliga kommuner har processledare för nära vård som en länk mellan huvudmännen i arbetet. Under hösten har ett fyrtital tjänstepersoner och politiker från samtliga tio huvudmän deltagit i ledarskapsutbildning i SKR's regi gällande att leda i förändring. Detta har varit en bra hjälp i arbetet med målbilden som är klar februari/mars 2022.

4.3.3.2 I samverkan bidra till ett hållbart och långsiktigt miljöarbete

LRS ska bidra till en ökad hållbarhet genom mer miljövänliga val i vardagen. Detta har under året bland annat skett genom effektiva och digitala möten som inneburit minskade resor som belastar miljön.

4.4 Verksamhetsperspektivet

4.4.1 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling

4.4.1.1 Stödja och stärka samverkan i länet

LRS är en länsgemensam resurs kring samverkan för socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård som under året gett stöd till främst till gemensamt utvecklingsarbete för god och nära vård samt Yrkesresan. Verksamheten har inhämtat information från nationellt plan och fört in det till regionalt och lokalt plan med prioritering av det mest angelägna för att på så vis stödja redan

ansträngda verksamheter. LRS har också fört in Sörmlands perspektiv till nationellt plan gällande exempelvis den nya äldreomsorgslagen, strategi för äldreomsorg, dialog inför förhandlingar om nya överenskommelser god och nära vård och Uppdrag psykisk hälsa samt den nya socialtjänstlagen.

Under året har dialog förts i länet kring Vård- och omsorgscollegie och dess placering som i nuläget är inom Region Sörmland. För en mer neutral placering inom NSV's verksamheter överförs verksamheten till Regionalt stöd för en starkare koppling till närvårdsstrukturen och dess samverkansytter.

4.4.2 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland

4.4.2.1 Närvårdsstrukturen säkerställer kunskapsstyrning i länet

Kunskapsstyrning och evidens säkerställs bland annat genom FoUiS som samverkansytta och kvalitetssäkring av metoder och kunskap till socialtjänsten och angränsande hälso- och sjukvård i Sörmland.

Kunskapsstyrning handlar om att utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälsa, vård och omsorg. Det övergripande syftet med införande och arbete med kunskapsstyrning är att få en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård och omsorg. Närvårdsstrukturen samverkar i Nationell kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård och LRS medverkar i Sörmlands råd för kunskapsstyrning. Under året har flera kommunala representanter rekryterats till grupperingar vilket är positivt att kunskapsstyrningen få kan genomsyra hela hälso- och sjukvården i länet. Kommunerna medverkar i sju Lokala Programområden (LPO) och dessa är:

LPO Barn och ungdomars hälsa

LPO Levnadsvanor

Primärvårdsråd

LPO Psykisk hälsa

LPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

LPO Äldres hälsa

LPO Akut vård

Under året har även Nationell kunskapsstyrning Socialtjänst fått ytterligare en utvecklingsmöjlighet i Yrkesresan där samtliga av länets kommuner anslutit sig och är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling i socialtjänsten. LRS medverkar på nationell nivå och Sörmlands arbete projektleds av FOU och den första "resan" avser Barn och unga- myndighet och förbereds under 2021 och startar 2022. Sörmland samverkar med Västmanland och Örebro.

4.4.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare

4.4.3.1 Gemensamt utvecklar Närvårdsstrukturen välfärdstekniska funktioner och arbetssätt för en ökad digitalisering inom kommunerna och Region Sörmland

I närvårdsstrukturen finns ett gemensamt pågående arbete med hjälp FoUiS.

Under året har kommunerna tagit beslut om en förstudie för gemensam upphandling av

verksamhetssystem. Länsstyrgruppen har beslutat och finansierat ett projekt gällande distansmonitorering som projektleds av FoUiS och Region Sörmland. Till detta har kommunerna valt att finansiera följeforskning för att kartlägga möjligheter till eventuellt breddinförande. Under året har förberedelsearbete skett för genomförande under 2022.

4.5 Resursperspektivet

4.5.1 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

4.5.1.1 Regionalt stöd för socialtjänst och vård har en långsiktigt hållbar finansiering

Länsgemensamt regionalt stöd

Resultaträkningen för helåret visar på ett totalt överskott om 323 000 kr. Årets överskott tillskrivs minskade omkostnader på grund av pandemin.

Resultatslag	Resultatgrupp	Resultatundergrupp	Utfall ack tkr	Budget ack tkr
Verksamhetens intäkter	Erhållen intern uppdragsers		1 876	1 876
	Övriga intäkter		182	108
Verksamhetens intäkter Summa			2 058	1 984
Verksamhetens kostnader	Personalkostnader	Månadslön	- 936	- 900
		Semesterkostnader	- 17	110
		Arbetsgivaravgifter	- 444	- 367
		Övriga personalkostnader	- 3	
		Personalkostnader Summa	- 1 399	- 1 156
Lokalkostnader			- 2	
Övriga kostnader			- 334	- 827
Verksamhetens kostnader Summa			- 1 735	- 1 984
Totalsumma			323	

Nedanstående resultaträkning inkluderar samtliga statsbidrag som LRS balanserar och är gemensamma för Region Sörmland och kommunerna samt de statsbidrag som är gemensamma för Sörmlands kommuner.

Statsbidraget för psykisk hälsa (UPH) har ett antal uppdrag definierats av Länsstyrgruppen. Dessa omfattar brukarmedverkan/brukarinflytande, bemötande, arbetet med Barn och unga i Sörmland samt suicidprevention. Medel för de delar där det beslutats att FoUiS ska utföra uppdragen har förts över dit och pågått under året.

4.6 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers	14 424	1 876	12 548	1 876	1 876	0	13 564
Övriga intäkter	37 070	108	36 962	108	108	0	1 501
Verksamhetens intäkter	51 494	1 984	49 510	1 984	1 984	0	15 065
Personalkostnader	-2 701	-1 156	-1 545	-1 156	-1 156	0	-1 257
Köpt verksamhet	-891	0	-891	0	0	0	0
Lämnad intern uppdragsers	-15 773	0	-15 773	0	0	0	-55
Lokalkostnader	-49	0	-49	0	0	0	
Övriga kostnader	-24 480	-827	-23 653	-827	-827	0	-431
Verksamhetens kostnader	-43 894	-1 984	-41 910	-1 984	-1 984	0	-1 744
Verksamhetens nettokostnader	7 600	0	7 600	0	0	0	13 321
Årets resultat	7 600	0	7 600	0	0	0	13 321

5 FoU i Sörmland

5.1 Sammanfattande analys

FoU i Sörmlands (FoUiS) verksamhetsberättelse 2021 visar hur verksamheten har arbetat under året utifrån sitt uppdrag. Sammanfattningsvis har en stor del av arbetet påverkats av pandemin, vilket har lett till ökad produktion av digitala utbildningar, seminarier och inspirationsdagar.

Länsstyrgruppen och Socialchefs nätverket i Sörmland har under året tagit flera beslut om nya uppdrag för FoUiS som kommer att pågå mellan 2021 och 2023.

Utifrån ett medborgarperspektiv har FoUiS speciellt bidragit till att starta upp ett långsiktigt arbete gällande tidiga insatser för barn och unga i Sörmland, övergripande har arbetet med Nära vård lett till att två projektledare har anställts på FoUiS för att driva arbetet under kommande två år 2021–2023.

Inom resursperspektivet har FoUiS arbetat aktivt med informationsspridning, genom vår webbsida publiceras poddar och rapporter av pågående och genomfört arbete, samt exempelvis information om olika som FoUiS erbjuder.

Det ekonomiska resultatet för perioden är 12 006 tkr vilket avviker mot budget med 13 406 tkr. Överskott vid årets slut kommer att användas kommande år från eget kapital för att utföra de uppdrag som FoUiS har.

FoUiS har under 2021 tilldelats medel av statsbidragen Nära vård och Psykisk hälsa samt Kvinnofrid, specifika uppdrag har beslutats om och en plan 2021–2023 gällande dessa medel är lagd.

Framåt behöver FoUiS en långsiktigt hållbar lösning på finansieringen för att fortsätta kunna utgöra ett stöd i utvecklingen av evidensbaserad praktik i socialtjänsten och angränsande hälso- och sjukvård och stödja utvecklingen av samverkan mellan huvudmännen. Förslag gällande FoUiS uppdrag, mål, organisation, samverkansmöjligheter och dess långsiktiga finansiering är presenterad för länsstyrgrupp och NSV.

5.2 Covid-19 sammanfattning

Pandemin har påverkat FoUiS mest genom att visst utvecklingsarbete har stannat av eller fått minskad utvecklingstakt. FoUiS har trots de utmaningar som pandemin fört med sig erbjudit utbildningar och genererat kunskapsspridning genom att satsa på digitala möjligheter till kunskap.

5.3 Medborgarperspektivet

FoUiS har under 2021 arbetat för att fortsätta stödja kunskapsutveckling i länet, speciellt inom området hälsofrämjande och förebyggande arbete. Fokus under året har varit barn och unga satsningen "Tillsammans för barnens bästa" där även följeforskning pågår, en målbild är framtagen. Under andra delen av 2021 kom uppdraget Nära vård igång och projektdirektiv samt förslag till målbild har presenterats. Digitalisering som nytt område på FoU har påbörjat arbete med en gemensam digitaliseringsstrategi och även hemmonitorering och gemensamt verksamhetssystem är viktiga uppdrag som påbörjats under året. Flera forskningsprojekt som fokuserar på hälsa och prevention har även pågått under året som belyser behovet av att arbeta evidensbaserat både med teknik och metoder. Utvärderingen av Familjecentraler i länet är slutförd och rapport väntas vara publicerad tidigt 2022. FoUiS har även under året satsat på kunskapsspridning anpassat utifrån rådande pandemi och har erbjudit, digitala utbildningar, webbsändningar, poddar samt publicerade

rapporter.

5.3.1 Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt

5.3.1.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

FoUiS har under 2021 bidragit med fortsatt uppbyggnad av en kunskapsportal som skapades under 2020. Under kunskapsportalen ligger bland annat en webbaserad introduktionsutbildning för vikarier med sammanlagt 8545 lyssningar samt en e-utbildning i personcentrerat bemötande med sammanlagt 1070 inloggningar. På FoUiS hemsida finns även en blogg som drivs av noden för välfärdsteknik och digitalisering, NVD. Genom FoU-podden sprider FoUiS kunskap om det arbete som bedrivs och varje podd har i snitt 225 lyssningar (110–677). FoUiS sprider även information via nyhetsbrev och sociala media.

5.3.1.2 Bidra med praktiktäna forskning

Under 2021 har två nya forskningsprojekt påbörjats inom barn och unga satsningen "Tillsammans för barnens bästa", följeforskning samt en planeringsfas av långtidsstudie.

En projektplan gällande doktorand Nära vård är framtagen och en Forte ansökan om medel för detta är gjord i december 2021.

En studie som handlar om riskbedömningar (senior alert) på särskilt boende (Sörmland och Västmanland) har publicerats under 2021 som lyfter vikten av att använda evidensbaserade åtgärder/metoder, vilket är ett utvecklingsområde i dagsläget. En studie om träning på arbetsplatsen har publicerats som lyfter vikten av hälsofrämjande insatser på arbetet vilket belyser att olyckor på arbetet kan undvikas genom träning.

Appen med fallförebyggande träning som har tagits fram på FoUiS har nu fått ytterligare publikationer som bland annat belyser vikten av egenvård och att kunna hantera teknik självständigt för äldre vuxna, vilket är viktig kunskap i Nära vård arbetet. Studierna belyser även att fysioterapeuter har små möjligheter att arbeta evidensbaserad med fallprevention men teknik ses som ett framtida sätt att arbeta mer evidensbaserat.

Doktorandprojekt SIP som FoUiS delfinansierar pågår och förväntas vara klart 2026. Studie gällande projektet Previct är avslutat och artikel är påbörjad med stöd av forskare från Karolinska Institutet, KI.

Utvärdering av Familjecentraler i Sörmland är avslutat under 2021 och vetenskaplig artikel kommer att skrivas fram under 2022, i samverkan med barnhälsovården.

Forskningsprojekt "Judo4Balance" gällande fallprevention för äldre vuxna startade upp igen under december 2021 och ska sammanställas tidigt 2022.

5.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan

5.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård

5.4 Verksamhetsperspektivet

FoUiS som verksamhet har ett kärnuppdrag att stödja förändringsprocesser genom att bidra med

teoretisk kunskap, omvärldsbevakning samt uppföljnings och utvärderingskompetens. FoUiS utgör en mötesplats för forskning och praktik i Sörmland. Omställningen till en god och Nära vård är ett prioriterat fokusområde för NSV, och omställningsarbetet förutsätter att de satsningar som görs är gemensamma, mellan regionen och kommunerna i Sörmland. Under senare delen av 2021 har ett förslag på projektplan för en doktorand kopplat till Nära vård tagits fram, ett förslag som hanteras vidare tidigt 2022. Det finns därför ett stort behov av FoUiS som en gemensam samverkansytta där forskning och praktik kan mötas, vilket har genererat i flertal nya uppdrag 2021, kopplat till just Nära vård. Bland de uppdrag som planeras för 2021- (2023) och som finansieras med statsbidragen Psykisk hälsa, Kvinnofrid och Nära vård är bland annat;

- Processledare (3-årigt uppdrag för utvecklingsarbetet "Tillsammans för barnens bästa i Sörmland")
- Projektledare (2-årigt uppdrag) Nära vård
- Följeforskning/forskning: Tillsammans för barnens bästa (följeforskning och långtidsstudie), brukarinflytande och distansmonitorering
- Samordna kommunerna i Suicid arbetet
- Samordna Yrkesresan i Sörmland där alla nio kommuner är anslutna
- Fortsatt samordning av välfärdsteknik och digitalisering i länet som inkluderar bland annat framtagning av en gemensam digitaliseringsstrategi
- Kartläggning kompetensförsörjningsplaner i kommunerna
- Kvinnofridssatsningen

Utöver processledare och projektledare behövs för att kunna genomföra uppdrag som prioriterats olika kompetenser på FoUiS såsom; utvecklingsledare, forskningsledare, statistiker och kommunikatör.

5.4.1 Region Sörmland har en personcentrerad vård

5.4.1.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Under 2021 beslutade länsstyrgruppen att noden för tjänstedesign samt att samverkansrådet barn som anhörig/närstående går tillbaka till Region Sörmland. Projektet Levande bibliotek har avslutats och slutrapporterats och förslag för vidare hantering ska beslutat om tidigt 2022.

5.4.2 Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård

5.4.2.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Under 2021 har Nära vårdsatsningen genom FoUiS pågått, två projektledare anställdes under året och ett projektdirektiv är framtaget och beslutat om i länsstyrgruppen.

5.4.3 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling

5.4.3.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Under 2021 har samverkansråden på FoUiS genomfört digitala inspirationsdagar som har varit väldigt välbesökta mellan 100–300 deltagare per arrangemang. Fallventionsrådet har under 2021

kommit ut med en film som handlar om framtagna handlingsplaner för fallprevention. Nationella, regionala och lokala nätverk har haft möten digitalt under året. Flera utbildningar har planerats och genomförts digitalt under året som delaktighetsmodellen (DMO), yrkeshandledning, motiverande samtal samt digitalisering utifrån användarnas behov. Befolknings- och patientdatagrupper som under 2021 varit på försök fungerat som lokal samverkansgrupp (LAG) uppföljning och analys men har avslutats, statistiker från FoUiS har samordnat gruppen.

FoUiS har sedan mars 2020 ett avtal med samordningsförbundet RAR att utvärdera deras projekt, avtalet gäller fram till 31 december 2022. Under året har 10 projekt varit under pågående utvärdering.

5.4.4 Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

5.4.4.1 Bidra till ökad samverkan kring välfärdsteknik och digitalisering

Nod för välfärdsteknik och digitalisering som projekt har under 2021 avslutats och slutrapport kommer att publiceras tidigt 2022, eventuella förslag på fortsatt arbete utifrån rapporten kommer att hanteras under 2022. Kommunerna och regionen har avsatt medel/resurser för att fortsätta arbetet med digitalisering vilket har lett till att ett nytt område på FoUiS har upprättats under 2021 med flera olika uppdrag. Uppdrag som FoUiS har är bland annat framtagning av en gemensam digitaliseringsstrategi, egenmonitorering samt samordnar arbetet med gemensamt verksamhetssystem (kommunerna).

5.4.5 Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

5.4.5.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Flera uppdrag har slutrapporterats såsom ESF projektet SPRÅKA som FoUiS har utvärderat. Uppdrag ordnat införande av nya oöprovaade hjälpmedel har slutförts, presenterats och publicerats under 2021 med kompletterande uppdrag som ska ses över tidigt 2022. FoU är delaktiga i utvärderingen av läroplattformen EVIKOMP vård och omsorg: Datainsamling pågår och sammanställning görs tidigt 2022.

5.4.6 Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

5.4.6.1 Bidra till ett hållbart och långsiktigt miljöarbete

Samverkan har i stor utsträckning skett via Teams under 2021, även Zoom har använts som plattform vid utbildningar som exempelvis Motiverande Samtal (MI). Pendelresor till arbetet har minskat då många har kunnat sköta stora delar av arbetsuppgifterna hemifrån. När arbetet har krävt fysiska träffar har de skett med hänsyn till gällande rekommendationer. Arbetsmiljö är en stående punkt på APT och riskbedömning samt handlingsplan har hanterats under året och en stående punkt på APT. Alla utbildningar har skett digitalt under året.

5.4.7 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland

5.4.8 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare

5.5 Resursperspektivet

5.5.1 Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid	0,41 %	Max 5 %	

5.5.1.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

FoUiS har under 2021 erbjudit digitala utbildningar, webbsändningar, inspirationsföreläsningar samt deltagit vid flertal digitala konferenser under 2021 för att inhämta kunskap och omvärldsbevaka.

5.5.2 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

5.5.2.1 Vara en läns gemensam resurs med stabil ekonomi

Det ekonomiska resultatet avviker med 13 406 tkr mot budget 2021. Överskottet vid årets slut kommer det att användas kommande år från eget kapital för att utföra de uppdrag som FoUiS har.

FoUiS har under året tilldelats medel av statsbidragen Nära vård och Psykisk hälsa samt Kvinnofrid, specifika uppdrag har beslutats om och en plan 2021–2023 gällande dessa medel är lagd.

Större satsningar och uppdrag som statsbidragen syftar till att användas; barn och unga satsningen där två processledare är anställda under 2021 fram till 2024 samt till Nära vårdsatsning där två projektledare är anställda på två år med start i augusti 2021. Statsbidragen finansierar även följeforskning gällande barn och unga samt satsningen på brukarinflytande i Sörmland. FoUiS har även fått uppdragen samordnare på halvtid gällande Suicid fram till 2023 samt samordnare för yrkesresan fram till 2023. Projekt distansmonitorering sker både i projektform samt att kommunerna i Sörmland har avsatt medel för forskning kring effekter av monitorering av vitalparametrar i hemmet hos multisjuka äldre personer som följs upp 2022, en kvalitativ studie är genomförd som visar vilka förutsättningar som finns/bör finnas för monitorering i hemmet. Tidigare har forskningen fått medel från SKR för att starta projektet. Kommunerna har fortsatt valt att finansiera fortsatt arbete med digitalisering i länet och ett nytt område är upprättat på FoU 2021 för att samla gemensamt beslutade uppdrag inom området.

Framåt behöver FoUiS en långsiktigt hållbar lösning på finansieringen för att fortsätta kunna utgöra ett stöd i utvecklingen av evidensbaserad praktik i socialtjänsten och angränsande hälso- och sjukvård och stödja utvecklingen av samverkan mellan huvudmännen. Förslag gällande FoUiS uppdrag, mål, organisation, samverkansmöjligheter och dess långsiktiga finansiering är presenterad för länsstyrgrupp och NSV.

5.6 Resultaträkning

	Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsgers		18 053	1 186	16 867	1 186	1 186	0	3 548
Övriga intäkter		7 542	9 237	-1 695	9 238	9 238	0	5 695
Verksamhetens intäkter		25 595	10 423	15 172	10 423	10 424	1	9 243
Personalkostnader		-11 198	-9 342	-1 856	-9 342	-9 342	0	-9 347
Köpt verksamhet		0	-760	760	-760	-760	0	-630
Lokalkostnader		-394	-376	-18	-376	-376	0	-378
Övriga kostnader		-1 997	-1 346	-651	-1 346	-1 346	0	-1 397
Verksamhetens kostnader		-13 589	-11 823	-1 766	-11 823	-11 824	-1	-11 752
Verksamhetens nettokostnader		12 006	-1 400	13 406	-1 400	-1 400	0	-2 509
Finansiella kostnader		Otkr	Otkr	Otkr	Otkr	Otkr	Otkr	
Årets resultat		12 006	-1 400	13 406	-1 400	-1 400	0	-2 510

6 Vård- och omsorgscollege

6.1 Sammanfattande analys

Verksamhetsberättelsen för Vo-College 2021 visar hur verksamheten i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland har arbetat under året. Sammanfattningsvis ha en stor del av arbetet påverkats av pandemin, vilket har lett till att vissa delar haft en minskad utvecklingstakt och att andra delar skett digitalt och därmed kunnat genomföras enligt plan. VO-Collegearbetet beskrivs komprimerat här nedan:

- VO-College Sörmland ansökte och beviljades en språkambudsutbildningssatsning med ekonomiska medel från Skolverket (med stöd nationellt VO-College) som påbörjades 2021.
- Uppskjutna temadagen från 2020 genomfördes digitalt i april med och ordinarie temadag i oktober.
- APL-gruppen genomförde en läns gemensam "Stolt Handedarträff" i november, för länets samtliga handledare inom länets kommuner och Region Sörmland.
- Årets Handedare 2021 utsågs vid temadagen i oktober.
- VO-College har inlett dialog kring arbetet med "Yrkesskyddad titel för undersköterska". Regleringen träder i kraft 1 juli 2023 och innebär att från och med 2033 krävs det yrkesbevis för att arbeta som undersköterska.
- På grund av pandemin har det varit omfattande arbete med att säkerställa apl-placeringarna för studerande genom behov av att trygga och säkra minderårigas apl. Efter riskbedömning har flera minderåriga fått avstått eller skjutit upp den. Dialog har även förts med Region Sörmlands smittskyddsläkare för utvärdering och bedömning av specifika fall vid apl-placering.
- Flera arbetsplatser inom länet har tvingats tacka nej till elever med anledning av bekymmersamt hårt belastade verksamheter.
- Äldreomsorgslyftet har nyttjats av samtliga lokala VO-College för att tillgodose kompetensutveckling för befintliga medarbetare inom äldreomsorg, LSS och delar av funktionshinderområdet och språkutveckling av arbetsplatserna.
- Uppslutningen till regionala styrgruppsmötena har varit hög och samverkan har varit aktiv.
- Lokala styrgruppsmöten har kunnat genomföras digitalt för lokala VO-College för Eskilstuna och Strängnäs under hela året. Södra VO-College har varit mindre aktivt på grund av vakanser.
- Utökning av antalet kommuner som använder administreringsverktyget KliPP i apl-planering.
- Inhämtat uppgifter till kvalitets- och måluppföljning genom årlig nulägesanalys, kopplat till uppsatta mål i regional återcertifieringsplan för 2019–2024.
- Inhämtat uppgifter till regional och nationell kvalitetsuppföljning
- Utvecklat verktyg och indikatorer för måluppfyllelse genom verksamhetsstöd
- Upprättat översikt av länets VO-College arbete genom "mind mapping"-verktyg för förbättrad uppföljning och utvärdering med återkoppling i regional styrgrupp och som stöd till lokala VO-College.

- Regionalt VO-College har medverkat till genomförande av den språkombudsutbildning som lokalt VO-College Eskilstuna fått stöd av Skolverket i samarbete med nationella VO-College.
- Arbete har skett för att stärka handledarrollen genom handledarmöten och genom att verka för ökat antalet handledare i länet.
- Fortsatt arbete med validering har skett med mål att öka antalet valideringshandledare.
- Medverkat i nationellt ESF-projekt som heter "Validering Vård och Omsorg" för en ökad stödstruktur i det lokala som regionala VO-Collegearbetet.
- Fortsatt kvalitetsgranskning av utbildare och utbildningsanordnare.
- Fullföljt påbörjat certifieringsarbete av nya utbildare i Eskilstuna, Nyköping och i Katrineholm.

6.2 Covid-19 sammanfattning

VO-College arbete under året har präglats av pandemin, vilket inneburit att merparten av dialoger och möten, både på lokal och regional nivå, har mestadels skett i digital form.

Minskad restid och mindre stress är positiva upplevelser. Digitala möten är stundtals något av en prövning för en aktiv dialog med helhetsövergripande samverkan och även för att fånga samtliga deltagares tankar, åsikter och funderingar.

Omfattande och belastande arbete inom VO-Colleges samtliga verksamheter som föranletts av att flera enheter inom länets vård- och omsorgs som hälso- och sjukvård fått andra uppdrag, dels att personal/handledare tillfälligt har fått byta enhet som inneburit svårigheter att ta emot apl-elever i samma utsträckning som tidigare och brist på handledare. Resultatet är synliggörandet av sårbarheter i form av brist på handledare och att handledningsansvaret ligger på ett fåtal medarbetare.

6.3 Medborgarperspektivet

Det lokala VO-collegearbetet med att attrahera fler att söka sig till vård- och omsorgsutbildning har skett genom digital form så som social media.

Distansundervisningen har hämmat vissa elevers inläring och möjligheter till att uppnå uppsatta lärandemål, framför allt elever med funktionsvariationer, psykisk ohälsa och för språksvaga. Utbildarna har anpassat och förändrat delar av undervisningen och i en del fall har studieplanen förlängts för att bidra till uppfyllelse av lärandemål och därmed möjligheten att ta examen.

I och med nya upphandlade avtal med nya utbildare har det under sommar och höst synliggjort svårigheter gällande intag för utbildarna och för arbetsgivarna svårigheter att kunna erbjuda efterfrågat antal APL-platser och APL-upplägg med beställningar av APL-platser fördröjts och förskjutit reservation som placering av undersköterskeelever.

Positivt är att antal elever som söker till vård- och omsorgsutbildningarna ökat marginellt. Avtal med nya utbildare har inneburit att flera möjligheter till att utbilda sig genom vuxenutbildningen skapats samt att det finns fler platser till vårdbiträdesutbildningen.

6.4 Verksamhetsperspektivet

6.4.1 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling

Samverkan mellan ingående parter i länet har följt de överenskommelser, avtal och regionala huvudmål som finns dokumenterade i ansökningshandlingarna för certifieringsperioden.

Under året har samverkan kring regionala huvudmålen gett effekt genom målarbete:

- Antal sökande till Vård- och Omsorgsprogrammet ska öka. Resultat 2021: ökning av antalet sökanden
- 90 procent av nyanställd personal uppnår kriterierna för anställningsbarhet till 2024. Resultat: dokument om anställningsbarhet används alltmer i verksamheterna.
- Öka antal tillsvidareanställda med baskompetens, 100 procent. Resultat 2021: möjligheter med Äldreomsorgslyftet.
- Upprätta en strategi för ökad attraktivitet i arbetslivet för vård- och omsorgsycket. Resultat 2021: arbete med kampanjen "Attrahera fler - behålla befintliga medarbetare", puffa för yrket på sociala medier.
- 100 procent nöjda elever/studeranden och handledare/valideringshandledare till 2024. Resultat: initierat arbete med att öka antalet valideringshandledare.
- Garantera tillgången på praktikplatser för utbildningar inom VO-College fram till 2024. Resultat: inventering pågår av apl-platser för att kunna identifiera var ökning kan ske.
- Öka medvetenheten om språkutbildande arbetssätt. Inom fem år en ökning av språkutbildande arbetssätt med 20 %. Resultat: ökning av språkombudsutbildning. Kombinera handledarutbildning och språkombudsutbildning.

6.5 Resursperspektivet

Överskott kan härledas till att samverkansmöten ställts om till digital form och innebär minskade kostnader för hyra av konferenslokal och transport/kommunikationsmedel.

6.5.1 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	35 tkr	0 tkr	

6.6 Resultaträkning

	Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers		500	500	0	500	500	0	500
Verksamhetens intäkter		500	500	0	500	500	0	500
Personalkostnader		-393	0	-393	0	0	0	-239
Köpt verksamhet		-46	-324	278	-324	-324	0	-46
Övriga kostnader		-26	-176	150	-176	-176	0	-42
Verksamhetens kostnader		-465	-500	35	-500	-500	0	-327
Verksamhetens nettokostnader		35	0	35	0	0	0	173
Årets resultat		35	0	35	0	0	0	173

7 Hjälpmedelscentralen

7.1 Sammanfattande analys

Hjälpmedelscentralen har fungerat väl under året, verksamheten har varit präglad av den pågående pandemin men har inte påverkats negativt i något större omfattning. Ärenden och ordergången har varit i samma omfattning som innan pandemin startade. Vissa förseningar från leverantörer har förekommit, men detta har inte påverkat brukarna i någon större utsträckning. Verksamheten har i samråd med förskrivarna kunnat ersätta de försenade hjälpmedlen med andra motsvarande produkter.

Tyvärr har flera specialutprovningar försenats på grund av väntetider på specifika komponenter. Förseningarna medförde att verksamheten under hösten hade vissa svårigheter att erbjuda tid inom en månad då vi fick invänta leverans av komponenter,

Medarbetarenkäten visade ett gott resultat och varje sektion har jobbat vidare med utvalda områden att förbättra eller bibehålla. Då enkätens utformning var annorlunda än tidigare år så kan inte utfallet jämföras med tidigare mätningar.

Trots pandemin så stannar sjukfrånvaron för året på 5,06%, en viss del av förklaringen kan vara att personer med administrativa arbetsuppgifter har haft möjlighet att arbeta hemifrån under året.

Det framkommer flera förbättringsområden i årets förskrivarundersökning som genomfördes i november. Årets resultat är sämre inom några områden jämfört med tidigare år. Bland annat upplever förskrivarna en försämrad kvalitet på årets utbildningar, som till stor del kan förklaras av att utbildningarna har varit digitala vilket inte möjliggjort att förskrivarna fått prova och känna på nya hjälpmedel. Vid ett tillfälle under året skickades rullstolar och tillbehör ut till kursdeltagarna inför den digitala utbildningen så att de fick möjlighet att öva praktiskt under utbildningstillfället. Förskrivarna är inte helt nöjda med HMC's tillgänglighet och har även lyft synpunkter på kvaliteten/skicket på rekonditionerade hjälpmedel, områden som verksamheten kommer att se över under kommande år.

Årsresultatet på 3 179 tkr avviker från målet att göra ett 0-resultat för bokslutsåret. Fler anledningar finns för det: Försäljningen av inkontinenshjälpmedel har ökat som gav överskott för Vesicentralen med 856 tkr. Kostnaden för övriga hjälpmedel samt avskrivningar har minskat avsevärt huvudsakligen beroende av returer av hjälpmedel som minskat inköpen.

Prisjusteringarna som gjordes i maj och september i avsikt att minska intäkterna för att nå 0-resultat var ej tillräckliga. Översyn av prismodell kommer göras under 2022.

Nyttjandegraden på 92,5% och Indirekta kostnader i förhållande till intäkter på 32,6% är bättre än de mål som satts upp.

7.2 Covid-19 sammanfattning

Hjälpmedelscentralen (HMC) har följt Region Sörmlands rutin för SARS-Cov-2 infektion/covid-19 för att minska smittspridningen under pandemin. Det har bland annat inneburit uppdaterade instruktioner och nya rutiner för patientmöten, både i de egna lokalerna och vid hembesök. Även rutinen för återtagande av hjälpmedel från patient med konstaterad smitta har ändrats, dessa hjälpmedel återlämnas inplastade och uppmärkta och förvaras utomhus i minst 48 h innan de tas in i HMC's lokaler för att minimera risken för smitta.

Riskbedömning/riskanalys från 2020 kopplad till Covid har följts upp under året och verksamheten konstaterade att alla planerade åtgärder hade vidtagits.

Under 2021 har verksamheten ställt om till digitala förskrivartutbildningar. De digitala plattformar som används är nu väl inarbetade och ses som ett effektivt sätt att genomföra både utbildningar och möten. Det är mycket troligt att viss digital utbildning kommer fortsätta att erbjudas i framtiden. Verksamheten ser dock att det finns behov av att träffas fysiskt, framför allt för att testa och träna på att hantera nya produkter.

Några av leverantörerna har haft svårigheter att nå de avtalade leveranstiderna, pandemin har varit en stor orsak till detta då de har haft svårigheter att få fram delar och hjälpmedel från länderna där tillverkningen sker.

Under det årets sista del har verksamheten framför allt märkt av leveranssvårigheter kopplat till medicintekniska produkter där det främst är en leverantör som har haft svårigheter att leverera, både huvudhjälpmedel och reservdelar. Verksamheten har lyckats lösa leveransproblematiken i de flesta fallen då det har förskrivits andra likvärdiga produkter ur sortimentet, i några fall har det blivit längre väntetider för brukaren. Tyvärr har flera specialutprovningar försenats på grund av väntetid på specifika komponenter.

De ekonomiska konsekvenserna av pandemin har varit små och har främst varit relaterade till ett utökat behov av skyddsmaterial och desinfektionsmedel.

Medarbetare på hjälpmedelscentralen har haft en sjukfrånvaro på 5,06% under 2021, en liten minskning jämfört med föregående år. Några få medarbetare har haft covid-19, ingen har drabbats allvarligt eller haft en längre tids sjukfrånvaro med koppling till pandemin. Ingen av de smittspårningar som genomförts har resulterat i ytterligare smittade personer i verksamheten. Möjligheten för medarbetare med administrativa arbetsuppgifter att arbeta hemifrån trots förkylningssymtom har påverkat den minskade sjukfrånvaron positivt.

7.3 Medborgarperspektivet

För att få ett mer jämlikt förskrivningsmönster i länet så har Hjälpmedelscentralen (HMC) påbörjat arbetet med att förtydliga de kriterier som finns i regelverken och därmed minska förskrivarnas tolkningsutrymme. Vissa produktgrupper är reviderade till 100% men de flesta har uppnått årets mål på 20%. Under 2022 kommer arbetet att fortsätta för att hela regelverket ska få ett förtydligande.

I HMC's förebyggande arbete för att hålla korta ledtider för leveranser till brukarna har vi uppnått samtliga måltal för året, trots att flera leverantörer har haft leveransförseningar.

I årets förskrivarundersökning framkommer flera förbättringsområden, arbetet med en åtgärdsplan är påbörjat. Att verksamheten inte når måltalet gällande de kunskapshöjande aktiviteterna för förskrivare tolkar vi som en direkt följd av begränsningar vid digitala utbildningsinsatser. Många av våra utbildningsinsatser brukar vanligtvis bygga på att deltagarna får prova hjälpmedel och känna på produkter.

7.3.1 Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

7.3.1.1 Vi erbjuder hjälpmedel och hjälpmedelstjänster för jämlik folkhälsa som håller god kvalitet

Under 2020 genomfördes en kartläggning av förskrivningar av hjälpmedel över länet med syfte att se över förskrivningsmönstret i länets kommuner. Rapporten visade på ett varierande och ojämnt förskrivningsmönster i länet, det fanns tolkningsutrymme i de kriterier som reglerade förskrivningarna.

HMC fick i uppdrag att göra en översyn av de kriterier som reglerar förskrivningarna för att skapa

förutsättningar för en mer jämlik förskrivning. Målet för 2021 har därför varit att förtydliga de kriterier som finns i regelverken och därmed minska tolkningsutrymmet.

Måltalet är nått, vissa produktgrupper är reviderade till 100% men de flesta har nått till årets mål på 20%. Under 2022 kommer arbetet att fortsätta för att hela regelverket ska få ett förtydligande.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel reviderade kriterier	35 %	20 %	Under våren 2021 togs en mall fram för hur regelverket ska vara uppbyggt och vilka faktorer som behövde förtydligas ytterligare. Revideringen genomfördes sedan under hösten 2021.

7.3.2 Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt

7.3.2.1 Vi jobbar förebyggande genom korta ledtider

HMC arbetar kontinuerligt med att korta ledtider och har uppnått måltalen för samtliga indikatorer inom detta område under 2021.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel utprovningar med första erbjuden tid inom 1 månad	60,3 %	60 %	Under perioden jan-dec 2021 har 541 st utprovningar påbörjats och av dessa har 326 st erbjudits en tid inom 1 månad. Under perioden jan-dec 2020 påbörjades 581 st utprovningar och av dessa har 366 st erbjudits en tid inom 1 månad. Antalet påbörjade utprovningar har minskat med 7% jämfört med samma period 2020.
 Andel aktiviteter/arbetsorder slutförda inom 5 arbetsdagar	83,2 %	80 %	Under perioden jan-dec 2021 har 5890st aktiviteter avslutats och av dessa har 4901st avslutats inom 5 arb.dagar. Under perioden jan-dec 2020 avslutades 5746st aktiviteter och utav dessa avslutades 4853st inom 5 arb.dagar. Antalet avslutade aktiviteter har ökat med ca 2,5% jämfört med samma period 2020.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
● Andel kundorder, totalt levererade inom 5 arbetsdagar	87,3 %	86 %	<p>Under perioden jan-dec 2021 har man levererat 51929 st ordrar och av dessa är 45339 st levererade inom 5 arb.dagar.</p> <p>Under perioden jan-dec 2020 levererades 48016 st ordrar och av dessa levererades 42336 st inom 5 arb.dagar.</p> <p>Antalet levererade ordrar har ökat med ca 8,1 % jämfört med samma period 2020.</p>
● Andel skrymmande hjm lev inom 3 dagar vid utskrivning från slutenvården	97,6 %	97 %	<p>Under perioden jan-dec 2021 har 41 st ordrar registrerats med leveranssätt "3-dagars utskrivning från slutenvården" och av dessa levererades 40st inom 3 dagar.</p> <p>Under perioden jan-dec 2020 har 12 st ordrar registrerats med leveranssätt "3-dagars utskrivning från slutenvården" och av dessa levererades alla inom 3 dagar.</p> <p>Antalet registrerade och levererade hjm inom 3 dagar har ökat med 240% jämfört med samma period 2020.</p>

7.3.3 Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever

7.3.3.1 Alla patienter och förskrivare skall vara nöjda med tillgänglighet, bemötande, leveranser och service

Årets förskrivarundersökning genomfördes i november och HMC kommer att arbeta med förbättringsåtgärder under 2022.

På grund av pandemin så har HMC inte kunnat erbjuda utbildningar i samma utsträckning som tidigare, framförallt så har de flesta utbildningarna erbjudits digitalt. Många av verksamhetens utbildningsinsatser brukar vanligtvis bygga på att deltagarna får prova hjälpmedel och känna på produkter. HMC har endast kunnat erbjuda ett fåtal utbildningar på plats under 2021 vilket kan vara en anledning till att verksamheten inte når upp till måltalen för andelen nöjda förskrivare i kunskapshöjande aktiviteter.

Flera förskrivare uttrycker att HMC´s telefontider mellan kl 8-15 inte är anpassade till deras verksamheter och att det ibland kan vara telefonkö. Det har även lämnats synpunkter om väntetider vid kontakt via mejl och direkttelefon till enskilda medarbetare på HMC. Några förskrivare har lyft svårigheter att hitta information om Hjälpmedelscentralen på Samverkanswebben.

Gällande leverans kvaliteten har vi brustit på flera områden. Vi har fått synpunkter från förskrivare om att återbrukade artiklar ibland har varit i dåligt skick vid leverans, rekonditioneringen har brustit i flera fall. Det har även hänt att tillbehör till hjälpmedel har saknats vid leverans, alternativt att hjälpmedel har levererats omonterade.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
◆ Andel nöjda förskrivare i kunskapshöjande aktiviteter	86 %	95 %	
◆ Andel nöjda förskrivare med bemötande	91,9 %	93 %	Andelen nöjda = betyget 7-10.
◆ Andel förskrivare som är nöjda med leveransskvalitet	67,9 %	77 %	Andelen nöjda = betyget 7-10. Flera kommentarer om omonterade produkter, saknade delar samt framförallt om bristfällig rekonditionering-vi har lämnat ut begagnade och trasiga och/eller dåligt rengjorda produkter vilket drar ner resultatet.
■ Andel brukare nöjda med bemötande		0 %	Mäts nästa gång 2022.

7.3.4 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan

7.3.5 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård

7.4 Verksamhetsperspektivet

Pandemin har gett verksamheten möjlighet att utveckla digitala forum och de flesta möten och interna utbildningar har genomförts via Teams. Då verksamhet finns på flera orter har det i många fall kunnat spara in restid genom att mötas digitalt.

Verksamheten har genomfört 22 digitala utbildningar för länets förskrivare under året och har dessutom skapat instruktionsfilmer som finns tillgängliga via samverkanswebben.

Antalet avvikelser ökade med 4,6% jämfört med 2020. Bearbetningen påbörjades inom 14 dagar för 447 av totalt 459 avvikelser (97,4%), vilket innebär att verksamheten inte riktigt når upp till målet på 99%.

En analys av avvikelser gällande arbetssätt har gjorts under året. Bland avvikelserna syns ett mönster att nyanställd personal på HMC löper högre risk att göra fel, med konsekvensen att patientens hjälpmedelsleverans fördröjs. Som en följd av analysen har introduktionsmaterialet för nya medarbetare uppdaterats. Utbildningar har genomförts internt gällande förskrivaransvar och Hjälpmedelscentralens ansvar. Nya instruktioner har sammanställts för den administrativa sektionen.

7.4.1 Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård

7.4.1.1 Avvikelser hanteras och åtgärdas snabbt

Antalet registrerade avvikelser har ökat med 4,6% jämfört med föregående år.

Under 2021 har det registrerats 459 avvikelser varav 447 är påbörjade inom 2 veckor, vilket

motsvarar 97,4%. Detta är ett något långsammare hantering jämfört med föregående år då vi påbörjade hanteringen för 99,3% av de inkomna avvikelserna inom 2 veckor.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel avvikelser som hanteras inom 2 veckor från registreringsdatum	97,4 %	99 %	<p>Under perioden 16 dec 2020 - 15 dec 2021 har det registrerats 459 st avvikelser varav 447 st är påbörjade inom 2v</p> <p>Under perioden 16 dec 2019 - 15 dec 2020 registrerades 438st avvikelser och av dessa var 435st påbörjade inom 2v.</p> <p>Antalet registrerade avvikelser har ökat med 4,6% jämfört med samma period 2020.</p>

7.4.2 Region Sörmland har en personcentrerad vård

7.4.3 Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård

7.4.4 Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

7.4.4.1 Vi arbetar aktivt för att implementera digitalisering och ny teknik

Vi har genomfört 22 digitala utbildningar under året och har dessutom skapat instruktionsfilmer som finns tillgängliga via samverkanswebben.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Antal interna och externa digitala utbildningstillfällen som hålls av HMC	22 st	10 st	<p>Måltalet 10 st digitala utbildningar är för hela året 2021. Under 2021 har 22 st digitala forskrivartutbildningar genomförts i HMC's regi. Dessutom har instruktionsfilmer skapats för ett par produkter som tillhandahålls av HMC och dessa filmer ligger tillgängliga på samverkanswebben. Flera digitala utbildningar planeras genomföras under hösten 2021.</p>

7.4.5 Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

7.4.6 Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

7.4.6.1 Vårt miljöarbete sker systematiskt och effektivt för minskad klimatpåverkan

Totala elförbrukningen på Fraktgatan under 2021 är 562 855 kWh, en uppgång på ca 4% jämfört med 2020, trots att vi vid halvårsskiftet hade minskat elförbrukningen med drygt 56 000 kWh. El-förbrukningen steg kraftigt i slutet av november och under första delen av december då det var kallt ute, samtidigt som husets värme- och cirkulationssystem var trasigt. Huset värmdes under dessa veckor i huvudsak av mobila element när värmesystemet felsöktes och reparerades vilket kan förklara den kraftigt ökade elkonsumtionen.

Under året har vi köpt in en ny lastbil som drivs med biobränsle.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Energianvändning på Fraktgatan, kWh	562 855 st	570 000 st	Totala elförbrukningen på Fraktgatan under 2021 är 562 855 kWh, en uppgång på ca 4% jämfört med 2020, trots att vi vid halvårsskiftet hade minskat elförbrukningen med drygt 56 000 kWh. El-förbrukningen steg kraftigt i slutet av november och under första delen av december då det var kallt ute, samtidigt som husets värme- och cirkulationssystem var trasigt. Huset värmdes under dessa veckor i huvudsak av mobila element när värmesystemet felsöktes och reparerades vilket kan förklara den kraftigt ökade elkonsumention.

7.4.7 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland

7.4.8 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare

7.5 Resursperspektivet

Medarbetarenkäten genomfördes i januari 2021.

Totalindex för HME var 81,2% (Regionens måltal är 78%). Sektionerna har tagit fram handlingsplaner på respektive APT kopplat till de områden medarbetarna ansett behöver åtgärdas.

Även gällande sjukfrånvarotid i relation till arbetstid så når vi målet på 5,1% då vi under aktuell period haft en sjukfrånvaro på 5,06%. Möjligheten att arbeta hemifrån i större utsträckning än tidigare kan ha bidragit till det relativt låga utfallet.

En satsning på intern kompetensutveckling genomfördes under 2021 med målet att medarbetare skulle få fördjupad kompetens i vårt interna verksamhetsstyrningssystem. HMC lyckades nå måltalet på 20% utbildade medarbetare under året.

7.5.1 Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

7.5.1.1 Rätt nyttjade resurser: Hälso- och sjukvården har en god arbetsmiljö med kompetenta, engagerade och flexibla medarbetare

Årets medarbetarenkät genomfördes i början av året. Utfallet på HME (Hållbart medarbetarengagemang) kopplat till styrning blev 82,1%, HME kopplat till ledarskap gav 82,6% och HME motivation gav resultatet 78,7%. Totalindex på HME frågorna gav 81,2%.

HSE (Hållbart säkerhetsengagemang) gav ett resultat på 75,7%. Resultatet hamnar inom det som kallas "zonen för förändringskraft" vilket innebär att prestationsnivån är hög och har ett värde på minst 70. Vilja, engagemang och förutsättningarna att utföra sitt arbete är mycket goda.

Organisationen har kraft att förändras, har ett högt välbefinnande och löper liten risk för ohälsa.

Sjukfrånvaron i relation till ordinarie arbetstid har minskat under året jämfört med samma period föregående år (5,06% jämfört med 6,07%) och ligger nu under regionens mål på 5,1 %.

Medarbetare med administrativa arbetsuppgifter har erbjudits att arbeta hemifrån i större utsträckning under året samt vid lindriga symtom då arbetsuppgifterna så tillåtit, vilket kan vara en del av förklaringen till den minskade sjukfrånvaron.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andelen engagerade medarbetare HME index	81,2 %	78 %	
 Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid	5,06 %	Max 5,1 %	

7.5.1.2 Vi bidrar aktivt till att skapa förutsättningar för kompetensutveckling, god hälsa samt en sund arbetsmiljö. Vårt arbetsklimat ska präglas av delaktighet, respekt och ansvar

Pågående pandemi har påverkat medarbetares möjligheter till kompetensutveckling då flera utbildningar och hjälpmedelsmässor inte genomförts som planerat. Vissa nätverksträffar och föreläsningar har dock kunnat genomföras digitalt och har på så sätt möjliggjort deltagande från verksamheten men det finns ett uppdämt behov av att främst kunna ta del av nya produkter på marknaden. Många leverantörer har arbetat intensivt med att skapa instruktionsfilmer för sina produkter vilka medarbetare på HMC och förskrivare har tagit del av.

Målsättning för året är att höja kompetensen för medarbetare i vårt verksamhetsstyrningssystem Sesam där alla aktiviteter kring våra hjälpmedel hanteras. Medarbetare arbetar olika mycket i systemet och syftet är att medarbetare ska ha en fördjupad kompetens för att ta bort eventuella kunskapsgap som kan påverka hantering av ärenden negativt. HMC har lyckats uppnå vårt mål med att utbilda 20% av medarbetarna i Sesam under året.

Arbetsmiljöronder har genomförts som planerat av ansvarig chef och skyddsombud, åtgärder har dokumenterats i en handlingsplan som har följts upp på respektive APT och i ledningsgruppen.

Hjälpmedelscentralens hälsoinspiratörer har inte anordnat några fysiska träffar under året, däremot har inspiration spridits via mejl och informationstavlor.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel medarbetare som genomgår utbildning i Sesam	20 %	20 %	Under 2021 har 20% av medarbetare deltagit i utbildning i Sesam

7.5.2 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

7.5.2.1 Rätt nyttjade resurser: Hälso- och sjukvården leds och styrs så att en ekonomi i balans uppnås i syfte att skapa mesta möjliga nytta inom givna ramar

Verksamheten redovisar ett överskott om 3 179 tkr för bokslutsåret 2021. Verksamheten har redovisat överskott under året vilket medfört att prisjusteringar gjorts vid två tillfällen (maj och september) i syfte att sänka hjälpmedelspriserna och därmed verksamhetens intäkter.

Verksamhetens totala intäkter understiger budget med 4 308 tkr (2,1%), kostnaderna understiger budget med 7 488 tkr (3,6%). Se avvikelsekommentarer nedan.

Intäkter

De totala intäkterna uppgår till 201 310 tkr, varav intäkter från inkontinenshjälpmedel står för 43 038 tkr (21,4%). Intäkter från hyres- och försäljningshjälpmedel uppgår till totalt 119 732 tkr, en minskning med 7 829 tkr (6,5%) jämfört med budget. Avvikelsen är i huvudsak hänförlig till de prisjusteringar som gjordes för att sänka intäkterna i syfte att uppnå budgeterat resultat om 0 tkr för helåret. I samband med pågående pandemi har även en viss volymminskning skett jämfört med budget, för både hyreshjälpmedel och försäljningshjälpmedel.

Jämfört med bokslutsår 2020 har totala intäkter ökat med 9 006 tkr (4,7%). Avvikelsen beror i huvudsak på ökad försäljning av inkontinenshjälpmedel men även höjda hjälpmedelspriser 2021, då verksamheten 2020 skulle redovisa ett underskott om -3 410 tkr för helåret (för utförligare kommentarer, se verksamhetsberättelse för 2020).

Kostnader

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgår till totalt 41 289 tkr och står för ca 20,8% av de totala kostnaderna. Dessa understiger budget med 2 458 tkr (5,6%) till följd av sjukskrivningar, vakanta tjänster, föräldraledighet samt utbildningar och andra personalkostnader som inte aktualiserats i samband med pågående pandemi. Personalbortfallet har inte fullt ut ersatts med vikarier/timanställda. Jämfört med bokslutsår 2020 har personalkostnaderna minskat, totalt sett med 1 031 tkr, motsvarande 2,4%.

Köpt verksamhet och hjälpmedelskostnader

Hjälpmedelskostnaderna exkl. avskrivningar står för 46,9% av de totala kostnaderna och uppgår till 92 842 tkr, en minskning jämfört med budget med 3 873 tkr (4%). Antalet returnerade hjälpmedel fortsätter öka och resulterar i en kostnadsåterföring för de hjälpmedel som reconditioneras och återanvänds. Den främsta anledningen till de ökade returerna är förbättrade rutiner och förändrat arbetssätt hos huvudmännen. Det sker en mer noggrann uppföljning av förskrivningarna och hjälpmedel som brukare inte använder återlämnas i högre utsträckning än tidigare.

Kassationskostnaderna för icke individmärkta hjälpmedel har minskat och uppgår till 7 205 tkr, en minskning med 2 262 tkr (23,9%) jämfört med budget. Förbättrade rutiner är huvudanledningen till de minskande kostnaderna.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna uppgår till totalt 10 524 tkr och understiger budget med 60 tkr. Dessa står för 5,3% av de totala kostnaderna. Jämfört med budgetår 2020 har lokalkostnaderna ökat med 343 tkr, motsvarande 3,4%, till följd av ökade städkostnader samt utökade lokalytor.

Övriga kostnader

Övriga kostnader uppgår totalt till 19 729 tkr och står för ca 10% av de totala kostnaderna. Dessa överstiger budget med 693 tkr, motsvarande 3,6%. En ökad försäljning av inkontinensvaror har medfört stort underskott mot budget avseende varutransporter. Verksamhetens kostnader i samband med Covid -19 uppgår totalt till knappt 59 tkr och består i huvudsak av hygienmaterial samt skyddsutrustning. Jämfört med bokslutsår 2020 är övriga kostnader högre med 703 tkr (3,7%) mest beroende på ovan nämnda försäljning av inkontinenshjälpmedel.

Avskrivningar

Kostnaderna för avskrivningar uppgår totalt till 33 699 tkr och står för 17% av de totala kostnaderna. Majoriteten (99%) av avskrivningskostnaderna tillhör värdeminskningar på hjälpmedel, vilka totalt sett är 1 776 tkr (5,1%) under årets budgeterade avskrivningskostnader. Budgetavvikelsen beror till viss del på lägre volymer i samband med covid -19, men även på det höga antal returnerade, rekonditionerade och återanvända hjälpmedel som minskar investeringar i nya hjälpmedel. Avskrivningar på kommunala hjälpmedel står för drygt 34% av de totala avskrivningskostnaderna och regionbetalda hjälpmedel för resterande knappa 66%. Till följd av det höga antalet returnerade hjälpmedel har avskrivningskostnaderna på hjälpmedel totalt sett minskat med 1 040 tkr (3%) jämfört med föregående år. Inga övriga utrustningsinvesteringar har skett under året, varför övriga avskrivningskostnader följer budget.

Investeringar

Investeringar i hjälpmedel uppgår till totalt 33 598 tkr, en ökning med 903 tkr (2,8%) jämfört med föregående år. Dock är investeringsnivån fortsatt lägre jämfört med åren före pandemin. Investeringar i regionbetalda hjälpmedel uppgår till 20 597 tkr och kommunbetalda 13 001 tkr. I de flesta hjälpmedelssektorer har investeringarna ökat jämfört med samma period föregående år. Undantaget är sektor ”medicinska behandlingshjälpmedel” där dessa minskat med 2 025 tkr (22,8%) främst till följd av tillfälligt ökade inköp av vissa medicinska behandlingshjälpmedel 2020 i samband med pandemin. Dyraste investeringarna totalt inom kommunbetalda hjälpmedel är sektor ”rollatorer” som ökat med 26,2% från föregående år och uppgår till 3 664 tkr. Inom regionbetalda hjälpmedel är sektor ”medicinska behandlingshjälpmedel” dyrast och uppgår till 6 863 tkr.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	3 179 tkr	0 tkr	

7.5.2.2 Våra resurser används på rätt sätt för en långsiktig ekonomi i balans

Nyttjandegrad

Marginell ökning från föregående år. Högst nyttjandegrad precis som 2020 inom sektor sängar och rollatorer. Under 2021 även inom sektor arbetsstolar.

Andel indirekta kostnader i förhållande till intäkter

Indikatorn har ändrat begrepp och beräkning inför 2021. Utfall och målvärde i paritet mot tidigare

år.

Lageromsättningshastighet

Denna mäter hur många ggr/år verksamhetens omsättningstillgångar på huvudlagret (lager 10) omsätts. Tidigare har endast nyttjandegraden på anläggningstillgångarna följts upp. Målet (4,5 ggr/år) är baserat på utfallet de senaste åren, där rutinerna för inventeringar och rensning av äldre artiklar avsevärt förbättrats. Dock har samtliga diabeteshjälpmedel tagits bort från Hjälpmedelscentralens sortiment som (bland annat i samband med krav på sista förbrukningsdag) omsattes i hög takt. Varukostnaden för försäljningshjälpmedel har sjunkit kraftigt de senaste två åren troligtvis på grund av pandemin samtidigt som lagernivån har hållit sig på samma nivå som tidigare år vilket medför en lägre omsättningshastighet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Nyttjandegrad	92,5 %	90 %	Redovisas per helår.
 Andel indirekta kostnader i förhållande till intäkter	32,6 %	40 %	Redovisas per helår.
 Lageromsättningshastighet	3,3 ggr	4,5 ggr	Redovisas per helår.

7.6 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Patient- Trafikant o andra avg	8 913	8 900	13	8 900	8 900	0	8 390
Erhållen intern uppdragars	211	0	211	0	0	0	205
Övriga intäkter	192 185	196 718	-4 533	196 718	187 192	-9 526	183 708
Verksamhetens intäkter	201 310	205 618	-4 308	205 618	196 092	-9 526	192 303
Personalkostnader	-41 289	-43 747	2 458	-43 747	-41 621	2 126	-42 320
Köpt verksamhet	-1 049	-1 038	-11	-1 038	-1 151	-113	-883
Lämnad intern uppdragars	-699	-686	-13	-686	-699	-13	-675
Lokalkostnader	-10 524	-10 598	74	-10 598	-10 668	-70	-10 192
Övriga kostnader	-110 823	-114 027	3 204	-114 027	-107 881	6 146	-109 146
Avskrivningar	-33 699	-35 474	1 775	-35 474	-34 024	1 450	-34 739

	Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Verksamhetens kostnader		-198 082	-205 570	7 488	-205 570	-196 044	9 526	-197 956
Verksamhetens nettokostnader		3 227	48	3 179	48	48	0	-5 653
Finansiella intäkter		435	435	0	435	435	0	271
Finansiella kostnader		-483tkr	-483tkr	0tkr	-483tkr	-483tkr	0tkr	-483tkr
Årets resultat		3 179	0	3 179	0	0	0	-5 865